

Sarajevo, 04.12.2020.godine
Aner Žuljević, delegat u Domu naroda Parlamenta FBiH

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilijeno: 04-12-2020			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02-	02-	1465	16

n/r gospodin Tomislav Martinović, predsjedavajući

Na osnovu članova 177 i 178 Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta FBiH, podnosim:

AMANDMANE

Na Prijedlog Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine

AMANDMAN I

član 50.

Stav 2. člana 50. treba da glasi: „Nadzor iz stava (1) ovog člana vrši i Finansijska-Financijska policija Federacije BiH i druge institucije ukoliko su im posebnim propisom data ovlaštenja“.

AMANDMAN II

član 51.

Naziv člana 51. treba da glasi: „Ovlaštenja kod vršenja nadzora“.

Iza stava (2) člana 51. treba dodati stav (3) koji glasi: „Ovlaštenja iz stava (1) i (2) vrši i Finansijska-Financijska policija Federacije BiH i druge institucije ukoliko su im posebnim propisom data ovlaštenja“.

Obrazloženje

Član 50. Prijedloga Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, glasi:

(Vršilac nadzora)

- (1) Porezna uprava je ovlaštena obavljati nadzor nad aktivnostima pravnih lica radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema računovodstva i knjigovodstva obavljaju u skladu sa odredbama ovog i drugih relevantnih zakona i propisa donesenih na osnovu tih zakona.
- (2) Nadzor iz stava (1) ovog člana vrše i druge institucije ukoliko su im posebnim propisom data ovlaštenja.
- (3) Nadzor nad licima iz člana 32. stav (1) ovog zakona vrši se shodno članu 53. stav (39 ovog zakona.

Član 51. Prijedloga Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, glasi:

(Ovlaštenja Porezne uprave kod vršenja nadzora)

(1) Nadzor obavljaju ovlaštena lica Porezne uprave na sljedeći način:

- a) praćenjem, prikupljanjem knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, finansijskih izvještaja te drugih poreznih i statističkih izvještaja (analiza finansijskih izvještaja);
- b) provjerom sistema koji obveznik primjenjuje za obradu podataka u vezi s računovodstvenim poslovima i
- c) direktnim nadzorom kod obveznika.

(2) Porezna uprava je nadležna da obavlja nadzor nad sljedećim aktivnostima pravnih lica:

- a) tačnost razvrstavanja pravnih lica u skladu sa članom 5. ovog zakona;
- b) organizacija sistema računovodstva i internih računovodstvenih kontrolnih postupaka;
- c) potpunost, istinitost i tačnost knjigovodstvenih isprava;
- d) vođenje i čuvanje poslovnih knjiga;
- e) popis imovine i obaveza;
- f) predaja u Registar finansijskih izvještaja;
- g) obaveze u pogledu revizije finansijskih izvještaja i dostavljanja izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja u Registar finansijskih izvještaja i
- h) drugim aktivnostima u skladu sa ovim zakonom.

Navedenim članovima Prijedloga zakona, data su isključiva ovlaštenja Poreznoj upravi FBiH za vršenje nadzora nad odredbama Zakona, iako član 50. stav (2) Prijedloga, propisuje da nadzor vrše i druge institucije ukoliko su im posebnim propisom data ovlaštenja. Navedeno znači da su članovi 50. i 51. Prijedloga u koliziji.

Radi se o vrlo zahtjevnim i brojnim aktivnostima koje Porezna uprava Federacije BiH, iako je i po trenutno važećem Zakonu o računovodstvu i reviziji bila ovlaštena za preduzimanje istih, iste nije provodila odnosno nije implementirala u praksi.

Naime, Porezna uprava Federacije BiH je vršila samo nadzor nad uspostavljanjem sistema računovodstva i knjigovodstva, uz neke izuzetke, dok je nadzor i kontrolu nad ostalim odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji vršila Finansijska-Financijska policija Federacije BiH.

Stavom (2) člana 50. Prijedloga zakona, propisuje se da nadzor iz stava (1) ovog člana vrše i druge institucije ukoliko su im posebnim propisom data ovlaštenja.

Kada se razrade sve zakonske odredbe i duh zakonskih normi Prijedloga zakona, vidljivo je da se svi ostali članovi Prijedloga zakona (čl. 51. član 53. posebno član 1. i član 126. zakona) naslanjaju odnosno pozivaju na član 50. stav 1. Zakona, član 51. ili član 53. kojim su propisana isključiva ovlaštenja Porezne uprave Federacije BiH nad provođenjem i kontrolom Zakona, pa čak i praćenje, otkrivanje i prijavljivanje krivičnih dijela u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti (čl. 1. i čl. 126.), a koje praćenje, otkrivanje i prijavljivanje krivičnih dijela u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti vrši i Finansijska-Financijska policija Federacije BiH, shodno članu 80. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti.

Navedeno znači da ukoliko se ne usvoje predloženi amandmani, član 50. stav (2) Prijedloga Zakona će biti teško primjenjiv u praksi od strane Finansijske-Financijske policije, koja kao kontrolni organ i tijelo federalnog ministarstva financija-finansija ima nadležnosti po navedenom Zakonu.

I važeći Zakon o računovodstvu i reviziji propisuje nadležnost i drugih institucija, te na osnovu iste je i Finansijska-Financijska policija Federacije BiH kompletan rad i kontrole izvršene pod nadzorom nadležnih tužilaštava, zahtjeva Vlade FBiH i drugih organa uprave u FBiH, vršila na temelju odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji i Zakona o finansijskom poslovanju.

Kao primjer navodimo kontrole pravnih lica „Aluminij“ d.d. Mostar, „Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju“ Mostar, „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo, „Javna ustanova za zaštitu djece i omladine“ Pazarić i drugih, koje su obavljene na zahtjev nadležnih Tužilaštava, gdje se kontrolisalo kompletno finansijsko poslovanje kontrolom primjene odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji i Zakona o finansijskom poslovanju.

Osim toga, nadležnosti Finansijske-Financijske policije Federacije BiH, koje su propisane članom 7. Zakona o finansijskoj-financijskoj policiji, već su oduzete donošenjem Zakona o Poreznoj upravi FBiH i Zakona o upravi za indirektno oporezivanje BiH.

Usvajanjem Prijedloga zakona o računovodstvu i reviziji u predloženom tekstu, Finansijska-Financijska policija Federacije BiH, koja je nadležna da vrši kontrolu deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja i kreditnih poslova sa inozemstvom i druge privredne djelatnosti u inozemstvu domaćih i pravnim lica i nadzor nad odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, neće moći vršiti zbog davanja isključive nadležnosti nad vršenjem nadzora nad provođenjem zakona Poreznoj upravi FBiH.

U praksi navedeno znači da Finansijska-Financijska policija Federacije BiH neće moći, ukoliko se Zakon usvoji u predloženom tekstu, obavljati kontrole po zahtjevima tužilaštava ili provoditi naredbe nadležnih sudova, jer prema istima neće biti ovlaštena da vrši kontrolu odnosno nadzor nad primjenom Zakona o računovodstvu i reviziji, a bez čije kontrole se ne može vršiti ni kontrola Zakona koji su u nadležnosti Finansijske-Financijske policije.

Bitno je napomenuti da Finansijska-Financijska policija FBiH, kao federalni organ uprave, od samog početka svog postojanja vrši kontrolu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji, kao i kontrolu deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja i kreditnih poslova, te forenzičku analizu finansijskih izvještaja, za što je ista kadrovski i materijalno osposobljena, dok bi davanje isključive nadležnosti Poreznoj upravi nad provođenjem ovog zakona, iziskivalo dodatna materijalno-tehnička sredstva u ljudstvu i njihovoj edukaciji, što bi dodatno opteretilo budžet FBiH.

Posebno napominjemo da kontrolu i otkrivanje prevara u finansijskom poslovanju analizom finansijskih izvještaja, a pod nadzorom nadležnih tužilaštava vrši Finansijska-Financijska policija Federacije BiH.

Prijedlogom zakona o računovodstvu i reviziji forenzička kontrola finansijskih izvještaja, kao nadležnost Finansijske-Financijske policije Federacije BiH, daje se isključivo Poreznoj upravi Federacije BiH, čime se proširuju njene nadležnosti, a ukida Finansijska-Financijska policija kao federalna uprava.

Dakle, navedenim Prijedlogom zakona, na vrlo tih i neprimjetan način, oduzimanjem nadležnosti Finansijskoj-Financijskoj policiji, istoj se ostavlja u nadležnosti samo kontrola deviznog poslovanja, što dovodi do zaključka da se Finansijska-Financijska policija kao organ od izuzetno važnog interesa za državu i njene građane, organ koji je značajan za budući razvoj i napredak države prema EU integracijama i stabilnosti, suzbijanjem privrednog kriminala i finansijskih prevara, minimizira i, koji kao takav nema svrhe da funkcioniše kao federalna uprava već se pretvara u devizni odjel Ministarstva finansija.

Na ovakav način, prenošenjem ovlaštenja Finansijske-Financijske policije Federacije BiH, Poreznoj upravi Federacije BiH, dovodi i do tihog ukidanja Finansijske-Financijske policije, odnosno njenog gašenja.

Tražimo da se usvoji uloženi amandman na Prijedlog zakona o računovodstvu i reviziji ili Prijedlog vrati u proceduru ponovnog raspravljanja, u kojoj će aktivno da sudjeluju i predstavnici Finansijske-Financijske policije Federacije BiH, koji će na adekvatan način artikulirati njene interese, što do sada nije bio slučaj.

Aner Žuljević, delegat

